

Forfatter: Schack, Hans Egede

Titel: Udrag fra Phantasterne

Citation: Schack, Hans Egede: "Phantasterne", i Schack, Hans Egede: *Phantasterne*, udg. af Jens Kr. Andersen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, 1993, s. 122. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-schackval-shoot-idm140004319328816/facsimile.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Phantasterne

Dannebrog og Nordstjernen, paa venstre Æreslegionen og Frelserordenen.»

Den 24. April.

»Nu, Christian! Du blev da ikke Cancelli-Deputeret den Gang,« sagde jeg, da jeg og Thomas, som var kommen herind, idag kom op til ham.

Christian svarede ikke, men blev siddende med et mørkt og alvorligt Udseende, som hensjunken i dybe Tanker, indtil jeg endelig tog fat og ruskede dygtig i ham. »Hvad er det, hvad er det?« udbrød han, idet han foer op og saa sig om. »Ja, hvad er det?« svarede jeg, »det maa vi spørge Dig om: hvorledes er det, Du sidder og skaber Dig?«

»Jo, jeg skal sige Jer,« svarede han, »jeg har besluttet ikke at være Cancelli-Deputeret; hvorimod jeg nu er fast bestemt paa at ville være Blad-Redaktør. Det giver i Virkeligheden meget mere baade Indflydelse og Anseelse; man er da paa en Maade som Kongen selv, og der er ikke den Ting, hvori man ikke kan blande sig.«

»Naa, men derfor behøver Du jo ikke at sidde og gloe.«

»Jo, seer Du, jeg kommer, som I veed, til flere af vore Journalister, og I kan ikke troe, hvor meget indtryk det gjør paa alle dem, der kommer ind i Bureauet, naar de træffe Redaktøren saaledes fordybet i sit alvorlige og vigtige Kald. Enhver erkjender da strax, hvorledes han i denne for Nationen skæbnesvangre Tid opoffrer sig selv og sin Ro for Staten og dens Vel.«

Som Christian sagde, kom han virkelig til flere Journalister, ja var endog paa en Maade Medarbejder i et af de mest udbredte Blade. Han skrev med megen Lethed, baade naar det gjaldt at sætte hans egne og Andres Tanker i Stil; og da han desuden var Bladet og dets Redaktør yderst hengiven, opnaede han snart at blive behandlet ganske uforbeholdent: en Tillid, som han ogsaa viste sig værdig ved om alle Bladets Anliggender at iagttage den største Discretion. Blot til mig og Thomas kunde han, naar vi kom ind paa Phantasies Omraade, stundom udlade sig noget friere; men det var een Gang for alle noget Givet mellem os, at hvad vi paa dette Enemærke kom til at omtale, var som usagt i Forhold til alle Andre end os selv.

Som det lod til, havde Christian allerede begyndt sin nye Virksom-

hed, idet der paa den ene Side af ham laa endel Manuskript, paa den anden en Hob Correctur-Stykker. Ved nærmere Eftersyn befandt det dog, at disse vare udklippede af det Blad, til hvilket han havde sluttet sig, ligesom ogsaa at Manuskriptet indeholdt en Afskrift af de samme Stykker. »Det er,« sagde Christian, »første Nummer af mit Blad, saaledes som jeg vil have det. For en Ordens Skyld har jeg ogsaa skrevet Manuskriptet dertil, og nu antager jeg, at det igjen er kommet fra Bogtrykkeren i Correctur, saa at det hele Nummer nu er aldeles færdigt fra min Haand.»

»Men troer Du nu, at et Blad af saadan en ung Fyr som Du vil faae nogen Autoritet, og at Folk vil bryde sig om, hvad Du siger?»

»Jo, i den Henseende har jeg ingen Frygt: et Blad, skal jeg sige Dig, er som en usynlig Magt, hvis egenlige Jeg ikke kommer i Betragtning. Og selv om En eller Anden, der skriver mod Bladet, skulde, som det Slags Personer pleier, forsøge paa at fremdrage Redaktørens Individualitet og yttre, at man ikke behøver at bryde sig om, hvad han siger, saa virker dette dog ikke meget; men de Fleste tænker ialtfald, at der nok staaer Nogen bagved. Det har sig i det Hele dermed just, som der staaer her paa dette Stykke af mit Blad:

»Det gaar kun altfor ofte med dem, som haane og forfølge Bladlitteraturen, hartad paa samme Viis som – man tilgive os denne Lignelse: den er dristig, men den er sand! – med dem, der haane og forfølge selve det høieste Væsen. De kalde sig Atheister; de sige, at de hverken have Tro eller Frygt, men dybt i deres Hjerter troe de dog og frygte de dog! – Der turde vel være mangen Kjærling, som ogsaa med modig Mine spotter os og vor Færd, men som dybt i sit Inderste dog baade troer og frygter.» –

Saa vel dette, som de andre Stykker, Christian havde udklippet, gav han mig siden med hjem, og jeg har saaledes vedhæftet dem *in originali*.

Thomas, som ogsaa i den senere Tid havde begyndt at læse Blade, var med megen Interesse gaaet ind paa Christians Beslutning om at udgive et saadant og hørte nu med synlig Velvillie den første Prøve af Bladet. »Ja, det er ingen Løgn,« sagde han, da Christian standsede; »for jeg veed Mange, som sige: Aa! det, der staaer i Bladene, det bryder vi os ikke noget om, det agter vi ikke for en Havreavn; vi læser det ikke engang, om vi saa faaer Bladet til Givendes. – Men det er ikke Andet end Noget, de sige, og som de vil bilde den ind, der er